

Vejledning til

Pulje til bedre og mere fleksibel hjemmehjælp

Indledning

I forbindelse med aftalen om finansloven for 2006 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der opnået enighed om at afsætte midler til en pulje til bedre og mere fleksibel hjemmehjælp.

Der oprettes i 2006 en ansøgningspulje på 441,2 mio. kr. Det overordnede formål med puljen er at skabe bedre og mere fleksibel hjemmehjælp for borgerne.

Kommunerne kan søge om puljemidlerne under følgende temaer:

- *Øget aktivitet.* Hjemmehjælpen kan forbedres ved at målrette midler til mere tid hos den enkelte ældre.
- *Digitalisering.* Øget brug af digitalisering kan frigøre ressourcer og skabe mere tid til pleje og omsorg for den enkelte ældre. Samtidig kan fleksibiliteten og kontinuiteten i hjemmehjælpen øges.
- *Øget valgfrihed og fleksibilitet.* Fleksibilitet og valgfrihed øger kvaliteten og effektiviteten i hjemmehjælpen

For at sikre, at midlerne anvendes til bedre og mere fleksibel hjemmehjælp, er det væsentligt for regeringen, at puljens anvendelse på ældreområdet kan måles i dokumenterede resultater og effekter. Derfor skal der anvendes fælles dokumentationskriterier i forbindelse med udmøntning af puljen. En nærmere beskrivelse af kravene til dokumentation findes nedenfor.

Det puljebeløb, den enkelte kommune kan ansøge om, er fordelt med udgangspunkt i en demografisk fordelingsnøgle, som sikrer, at kommuner med mange ældre får mulighed for at søge om flere midler end kommuner med færre ældre. Med andre ord er hver kommune tildelt et rammebeløb, som der kan ansøges om. Ikke-udmøntede puljemidler i 2006 disponeres efter nærmere drøftelser mellem forligspartierne.

Bilag 1 indeholder en oversigt over hver enkelt kommunes rammebeløb.

På grund af kommunalreformen fordeles puljen alene for 2006. En mere varig udmøntning af puljen fastlægges i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2007.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projekter/aktiviteter gennemføres inden for gældende ret, herunder indenfor rammerne af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt de konkurrence- og udbudsretlige regler.

Ansøgningskemaets enkeltdele

Pkt. 2 Ansøger

Ansøger kan være:

- Enkeltstående kommuner
- Flere kommuner der lægges sammen 1. januar 2007 og udarbejder én fælles ansøgning for 2006.

Der henstilles til, at kommende kommunepartnere udarbejder fælles ansøgninger. Kommuner, der sammenlægges, kan vælge at gennemføre projekter, der er særligt målrettet dele af den kommende kommunes hjemmehjælpsmodtagere. De samlede puljemidler kan således anvendes på tværs og uafhængigt af de eksisterende kommunegrænser.

For at sikre, at kommunernes ansøgninger er i overensstemmelse med ønskerne i de nye kommuner fra 2007, skal sammenlægningsudvalget for den nye kommune godkende ansøgningen på ansøgningskemaet.

Proceduren skal sikre koordination, og at alle parter i de nye kommuner har et bredt kendskab til de projekter, der igangsættes og efterfølgende skal dokumenteres. Det forventes, at denne procedure kan medvirke til at lette dokumentationsopgaven i de nye kommuner.

Kommuner, der deles, skal være opmærksomme på, at samtlige relevante sammenlægningsudvalg skal godkende ansøgningen. Kommunen kan vælge at udarbejde projektbeskrivelser, der følger delingen.

Pkt. 3 Tema.

Der kan ansøges om midler til gennemførelsen af projekter/aktiviteter inden for tre temaer: *øget aktivitet, digitalisering og udbredelse af mobile løsninger samt øget valgfrihed og fleksibilitet*. Nedenfor beskrives de tre temaer nærmere, og der opstilles en række eksempler på projekter/aktiviteter, som kommunen kan søge om midler til. Listen af eksempler er ikke udtømmende, og det er op til kommunen i forbindelse med ansøgningen at udforme et egentlig projekt/aktivitet.

Øget aktivitet

Hjemmehjælpen kan blandt andet forbedres ved at målrette midler til mere tid hos den enkelte. På et personaleintensivt område som hjemmehjælp er den oplevede kvalitet og fleksibilitet også afhængig af, hvor meget tid der er afsat til pleje og omsorg hos den enkelte.

Midlerne kan målrettes direkte mod en enkelt gruppe af hjemmehjælpsmodtagere. Det kunne fx være en prioritering af mere personlig hjælp til de svageste ældre med henblik på at skabe en hverdag, der er mere smidig og fleksibel. Det kunne også være en forbedring af serviceniveauet på en eller flere ydelser, hvor hjælpen gives med større hyppighed.

Midlerne kan også anvendes til et løft i kommunens kvalitetsstandard. Der kan fx være i form af halvårlig eller årlig hovedrengøring for modtagere af praktisk hjælp til rengøring eller ved oprettelsen af psykisk pleje og omsorg som en særligt prioriteret ydelse.

Digitalisering og udbredelse af mobile løsninger

Øget brug af digitalisering kan frigøre ressourcer og skabe mere tid til pleje og omsorg for den enkelte ældre. Samtidig kan fleksibiliteten og kontinuiteten i hjemmehjælpen øges.

CareMobil-projektet har blandt andet vist, at implementeringen af håndholdte computere kan frigøre tid, så hjemmehjælperen kan være hos borgeren frem for på kontoret. Borgeres retssikkerhed styrkes, idet dokumentationsprocessen understøttes. De digitale løsninger kan også medvirke til en mere koordineret plejeindsats overfor borgerne i form af forbedret sygefaglig dokumentation og forbedret kommunikation med den praktiserende læge. Dette medvirker til at reducere risikoen for fejlmedicinering.

Midlerne kan anvendes til implementeringen af de nye teknologier med henblik på en mere effektiv ressourceudnyttelse og/eller til forbedring af dokumentations- og opfølgingsindsatsen. Projekterne kan dække hele ældreområdet eller dele heraf. Fx har Ankestyrelsens undersøgelse ”Frit valg i ældreplejen – 22 leverandørers erfaringer” fra november 2004 vist, at der kan være problemer i relation til den elektroniske kommunikation mellem den kommunale myndighed og private serviceleverandører. Et projekt kunne tage udgangspunkt i denne problemstilling.

Kommunerne vil med fordel kunne tage udgangspunkt i de erfaringer, der er opnået i CareMobil projektet. Der kan læses mere herom på www.caremobil.dk, hvor der blandt andet kan findes en generel kravspecifikation til IT løsninger i hjemmeplejen, og en effektvurderingsrapport fra projektet. Effektvurderingsrapporten indeholder blandt andet en business case, der med fordel vil kunne anvendes til vurdering af potentialet i det givne projekt.

Kommunerne skal være opmærksomme på, at midlerne ikke må anvendes, så de virker konkurrenceforvridende i forhold til de private leverandører. Offentlige og private leverandører skal stilles lige. Det kan fx ske ved, at myndigheden stiller software og/eller håndholdte enheder til rådighed for samtlige leverandører. Hvis software og/eller håndholdte enheder alene stilles til rådighed for den kommunale leverandør, følger det af reglerne om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp, at omkostningen hertil skal medregnes i prisfastsættelsen.

Tidsperspektivet for at høste gevinsterne af digitaliseringsinitiativer rækker ud over 2006. Dokumentationskriterierne inden for dette tema fokuserer derfor på projektets iværksættelse som fx indkøb og implementering af teknologi. Det er dog væsentligt, at der i forbindelse med projektansøgningen redegøres for det forventede potentiale for investeringen – det kan være i relation til både effektivisering og kvalitet i opgavevaretagelsen.

Øget valgfrihed og fleksibilitet

Fleksibilitet og valgfrihed øger kvaliteten i hjemmehjælpen og dermed de ældres tilfredshed med hjemmehjælpen. Ankestyrelsens landsdækkende undersøgelse om ”Frit valg i ældreplejen – landsdækkende brugerundersøgelse”, fra november 2005 viser, at 65 pct. af brugerne over 65 år oplever

valgmuligheden som positiv, mens kun 2 pct. oplever muligheden som negativ.

Midlerne fra ansøgningspuljen kan søges med det formål at øge de ældres mulighed for at udnytte de gældende regler om fleksibilitet og frit valg.

I dag er der vide rammer for at tilrettelægge hjemmehjælpen fleksibelt og efter borgernes egne ønsker og behov. Resultaterne fra Ankestyrelsens undersøgelse af det frie valg i ældreplejen viser, at mange ældre ikke er bekendt med disse muligheder, men samtidig at en stor del af de ældre, der er bekendt med reglerne gerne udnytter dem. Desuden er det erfaringen, at det kan være svært for leverandørniveauet at håndtere reglerne på området. Der findes derfor et potentiale for udbredelse af anvendelsen af reglerne om fleksibel hjemmehjælp.

Der kan fx iværksættes aktiviteter med henblik på at øge kendskabet til reglerne både hos borgerne og leverandørniveauet. Det kan være i form af informationsaktiviteter og udarbejdelsen af et idékatalog, men også aktiviteter, der gennemføres med henblik på at klæde den enkelte hjemmehjælper på til at håndtere anvendelsen af reglerne.

Kommunen kan også søge midler til at forbedre brugernes muligheder for at anvende det frie leverandørvalg.

En projektmulighed inden for dette tema er at sørge for oplysning om og udbredelse af det frie leverandørvalg. I Ankestyrelsens brugerundersøgelse indikeres det, at indsatsen omkring formidlingen af det frie valg varierer, og at der typisk er problemer i forhold til ældre med særlige plejebenhov. Det kan derfor overvejes at gøre en særlig indsats for at informere denne gruppe bedre. En anden mulighed er at informere om borgernes adgang til at udpege personlige hjælpere.

En tredje mulighed er at målrette indsatsen for at udvikle et marked på forskellige områder. Det vil fx være muligt at søge midler til gennemførelsen af en udbudsrunde med henblik på at øge antallet af private leverandører i kommunen og dermed forbedre borgernes mulighed for et frit valg.

Kommunerne kan også vælge at etablere og udbrede forsøg med personlige budgetter, så hele eller dele af den personlige og/eller praktiske hjælp sker ved at udbetale et kontant beløb eller en voucher til brugeren. Forsøgsordninger med personlige budgetter kræver godkendelse af Socialministeriet, der også kan være behjælpelig med rådgivning på området. Læs rapporten: ”Socialministeriets forsøg med personlige budgetter”, februar 2005, der kan findes på www.social.dk

Pkt. 4 Beskrivelse af projektet

Hvis ansøger gennemfører flere projekter/aktiviteter, skal der udarbejdes separate beskrivelser af hvert projekt/aktivitet i under punkterne 4A, 4B og 4C. Der skal desuden vedlægges et skema med dokumentationskriterier til hvert projekt/aktivitet.

Indsatsområde/målgruppe

Angiv indsatsområde og målgruppe for projektet/aktiviteten. Det er op til kommunen, hvorvidt projektet/aktiviteten skal inkludere alle kommunens hjemmehjælpsmodtagere, eller om der skal udvælges særlige målgrupper, som indsatsen skal målrettes mod.

Formål

Angiv projektets/aktivitetens formål.

Der skal være overensstemmelse mellem formålet, og det tema der er valgt.

Projektbeskrivelse, herunder aktiviteter

Der skal udarbejdes en kort beskrivelse af projektet/aktiviteten samt et specificeret budget for hvert projekt/aktivitet. Evt. udbyggende beskrivelse kan vedlægges som bilag.

Milepæle

For hvert projekt/aktivitet skal der beskrives milepæle

Pkt. 5. Ansøgt beløb

Det samlede ansøgte beløb i punkterne 4A-4C angives.

Rammen for kommunens tilskudsbeløb er angivet i det vedlagte bilag 1. Vælger flere kommuner at søge sammen, er rammen det sammenlagte beløb for de involverede kommuner. Der stilles ikke noget krav om kommunal medfinansiering.

Pkt. 6 Dokumentationskriterier og rapportering

Det vedlagte skema udfyldes. Kommunen skal vælge, hvilke kriterium/kriterier de vil dokumentere indenfor. Der kan vælges et eller flere dokumentationskriterier. Det er op til kommunen at opstille en realistisk projektbeskrivelse, der muliggør opfyldelsen af de valgte mål og skaber en realistisk sammenhæng mellem det beskrevne projekt/ aktivitet og de valgte dokumentationskriterier.

Midlerne fra ansøgningspuljen kan kun søges til projekter/aktiviteter, der på den ene eller anden måde bidrager til at skabe bedre og mere fleksibel hjemmehjælp inden for de opstillede temaer. Det er væsentligt, at der kan registreres en udvikling fra før til efter projektet/aktiviteten. Det er derfor nødvendigt, at kommunerne ud fra det/de dokumentationskriterier, der er valgt, oplyser den aktuelle status på den givne parameter. For hvert dokumentationskriterium skal felterne "Status 1. januar 2006" og "Målsætning" udfyldes.

Hvis ansøger har et meget veludbygget statistiksystem, kan Socialministeriet efter en konkret vurdering, dispensere fra kravet om, at indsatsen dokumenteres efter de på forhånd opstillede dokumentationskriterier.

Dokumentation for effekt og resultater af anvendelse af midlerne skal indsendes til Socialministeriet **senest 31. marts 2007**. Afrapporteringen skal finde sted i det vedlagte skema, endvidere skal der udarbejdes en redegørelse på max 5 sider, der beskriver de opnåede resultater samt årsagerne til evt. afvigelser.

Regnskabsaflæggelse

Der skal aflægges regnskab for bevillingen, og regnskabet skal være revisor-påtegnet. De præcise krav vil fremgå af det eventuelle tilskudsbrev. Evt. uforbrugte midler vil skulle tilbagebetales. Socialministeriet kan i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning om effektiv tilskudsforvaltning rejse krav om tilbagebetaling af midler, der ikke er anvendt i overensstemmelse med formålet.

Praktiske oplysninger

Vejledning og ansøgningsskema kan hentes fra Socialministeriets hjemmeside www.social.dk.

Ansøgningerne skal sendes i underskrevet stand i papirudgave til:

Socialministeriet
Tilskudsadministration
Postboks 1059
1008 København K

Ansøgninger kan sendes elektronisk til mailboks: Hjemtilskud@sm.dk Ansøgningen skal være underskrevet af ansøger.

Det udfyldte og underskrevne ansøgningsskema skal senest den 14. februar 2006 være Socialministeriet i hænde. Ansøgninger modtaget efter denne dato, kan ikke forventes at blive behandlet

Alle punkter i ansøgningsskemaet skal være udfyldt for at ansøgningen kan komme i betragtning.

Der vil blive udsendt kvitteringsbrev til ansøgerne. Hvis kommunen ikke har modtaget et kvitteringsbrev senest 4 uger efter ansøgningsfristens udløb, bedes man kontakte Tilskudsadministrationen.

Socialfaglige spørgsmål vedrørende puljen kan stilles til Socialministeriets Ældreenhed tlf.: 33 92 93 00, mail: ktaldre@sm.dk.

Spørgsmål om administration af eventuelle tilskud bedes rettet til Tilskudsadministrationens telefon 33 92 92 50 på hverdage mellem kl. 10.00 og 14.00.

Når Socialministeriet har behandlet de indsendte ansøgninger, bliver de forelagt til politisk godkendelse.

Der kan forventes svar på ansøgningen medio april 2006.